

Gjenpart.

Den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole. Den 14de November 1888.

I Fortsettelse af min Skrivelse af Gaars Dato undlader jeg ikke herved at fremsende nogle Bemærkninger ad Punkterne 6 og 7 i den af Folkethingsudvalget fremsendte Førespørgsel, Højskolens foreslaaede Udvidelse vedrørende.

Spørgsmaalet om Beføstningen ved et helt nyt Anlæg for Højskolen paa et andet Sted i Landet har ikke været taget under Overveielse ved Højskolen.

Man er nemlig gaaet ud fra, at Højskolens nuværende Beliggenhed, som blev bestemt ved Loven af 8de Marts 1856, maatte fra Lovgivningsmagtens Side betragtes som vækst bibeholdt, idet den maatte anses som indirekte bekræftet ved Vedtagelsen af Lovene af 11te Februar 1863 og 22de Januar 1869 samt ved de ved Finantslovene for 1882—83 og 1883—84 givne Bevillinger til store Byggeforetagender paa Højskolens Grund.

Men Højskolen er tillige gaaet ud fra, at en Flytning af den bort fra Hovedstaden vilde være skadelig med Hensyn til Opnaaelsen af det, som er dens Formaal, at være en høiere Undervisningsanstalt og en Institution, ved hvilken det videnskabelige Materiale, som betinger Fremskridtene i hele Landets Agerbrug i videste Forstand, kan blive udarbejdet. For at Højskolens faste Lærere vedblivende skulle kunne udfylde deres Plads og ikke hjemfalde til en stagnerende Tilværelse, er det nemlig af afgjørende Betydning, at de leve i umiddelbar Nærhed af det aandelige Liv, som kun kommer frodigt til Stede paa Centralpunktet for anden videnskabelig Virksomhed samt for de større Samlinger, Bibliotheker og andre Hjælpe midler for et indgaende Studium, og det er ogsaa kun paa et saadant Centralpunkt, at man som Regel kan vente at finde dygtige Personer til de Lærerstillinger (Docentpladserne), til hvilke man ikke stiller den Fordring, at de skulle være Bedkommernes Hovedbestjærftigelse, og hvem man derfor af økonomiske Hensyn kan nøies med at give mindre Tillægs-Honorar. Men ogsaa for Højskolens Elever, og da navnlig for den store Mængde af dem, som maa anvende 3 å 4 Aar paa deres Studier, er Opholdet i Hovedstaden, hvor de komme i Berøring med et kraftigt, pulserende Liv og lettere end andetsteds kunne faae Afgang til Samlinger, Musæer og andre Hjælpe midler for almindelig Dannelse, i Reglen af vækkende og belærende Indflydelse, og kan der end være Fristelser sammesteds, for hvilke En eller Anden kan falde, saa turde disse i Virkeligheden ikke være meget mindre andetsteds. En Flytning af Højskolen, selv om det end kun var til et andet Hovedstaden nærliggende Sted, vilde derfor bryde en Udvikling, der er støttet ved en god Tradition, lade meget hidtil godt udført Arbejde være saa godt som spildt og lade den flyttende Institution, dens Lærere og dens Elever i en ikke kort Arrække lide under de Savn, som ville behøve Aaringer til at afhjælpes. Eksempelvis skal saaledes her blot nævnes, at det forhaandenværende, fortrinlige samt med stor Møje og Beføstning tilveiebragte Materiale, der haves i Højskolens botaniske Have, netop i det Hele taget først nu har naaet det Punkt, at et fyldigt Udbytte for Undervisningen derved kan naas, og at en ny botanisk Have først over 10 Aar efter Anlæget vil kunne naae at faae et til Undervisningsapparat tjenligt Arboret.

Da Spørgsmaalet om Højskolens Flytning af de ovennævnte Grunde ikke har været taget under Overveielse ved Højskolen ser jeg mig ikke i Stand til at sige noget Bestemt om, hvad Resultat man vilde naae ved en finantiel Sammenligning mellem Udgifterne ved et nyt Anlæg andetsteds samtidig med en Realisering af Højskolens nuværende Arealer med Bygninger, og Udgifterne ved den af Ministeriet foreslaaede Udvidelse af Højskolen. For saavidt det skulde interessere, skal jeg dog